DUNUNA BENMAKAN KA A BEN

Adamaden**n**a Lasabati ni a la wuriki Sariyalu ma

KALAMA DANTEELI

Bani fabadenpa tomasere le ye, horoya ni telen ani jususuma di dunupa do,

Bani adamaya lasabati lonbaliya ni a la gboyape le nanin benkanni di men ka moolu lamuriti, ka ke sababu di fana ka moolu kunna fulen, ka alu lo horoya pinina ka alu bo misikinaya do,

Bani adamaya lakanda ye wajibi le di, fo jamana ye kε jamana dafani le di sariya bolo ma, wole ye a kεla moolu tε muriti ka don jedε makadan waa la,

Bani jamanalu la teeben ni alu la kaninteya ye fen ne di men kakan ka senbenteya,

Bani jamana mennu ye "ONU" dekuruba kono, wolu bara alu kan di ko alu di adamaden nakadan, ka a lawuriki ka ban ka cε ni muno lakana ko bεε do,

Bani alu bara alu kan di fana, ko alu di adamaya lafasa, ka adamaden la hərəya dafa sila bæ kan,

Bani, bεε benni miriya kelen ma, ka a lo adamaya lasabati ma, wo ye wajibi le di bεε με, walako miriya wo ye se lataamala sila bεε kan, "ONU" gbaraba bara a kandi: ko adamaden lakanda sariya μin bara kε dunuμa bεε ye wajibi di, sa bεε ye a to i hankili la, ka i tɛsidi, ka moolu karan a la, ka alu jodon a la, ka a latinma jamanala tε.

Sariya 1

Adamadennu bεε sodonna kakan, horoya do, fabadenna do ani sariya ta fan do. Hankili ni sonome ye alu bεε ma, a kakan wo do alu ye bakelenna sila lataaman alu noon tε.

Sariya 2 nan

Moo kelen kelenna bεε ni adamaden lakadan sariya kakan, i keda moo suusu di, i sii tε mafene nna, i fadikolo tε mafenenna, i kan tε mafenenna, i la dina tε mafenenna, i la jamana mara hankili tε mafenenna, i sodondiya tε mafenenna.

Ani fana jamanalu suuya te danbola ka a ben sariya wolu ma, alu mara hankili keda a suusu di, alu ma ke jamanalu horoyani di, alu keda mara suusu kono.

Sariya 3 nan

Adamaden kelen kelenna bεε nii kakan ka lakanda, ka a la hɔrɔya lakanda, ka a kun nakanda.

Sariya 4 nan

Moo si makan ka kε jon di, ka kε bolokono moo di, jonpa ni jonsan sila bεε bara laton.

Sariya 5 nan

Jankankata suusu ma kan ka sii moo la min di se fε siila a la adamadenna la, ka a kunnajii.

Sariya 6 nan

Adamaden kelen kelenna bεε la mooya ka kan ka lon a με sariya kunda bεε la, a kεda fanfan di.

Sariya 7 nan

Moo bεε ka kan sariya na kodo, a ka kan fanan bεε ye maben na kelen ma sariya bolo. Moo makan ka lafisaya moo di ka ben sariya nin lataamanna ma.

Sariya 8 nan

Moo bεε di se i makasila i la jamana sariya bonnu la ni bila kεda i la topεli sila ma, ni wo tε sariya sila ma.

Sariya 9 nan

Moo si tε se minala ten, ka a don kaso la hamantε ka gbεn a la jamana kono ni kun tε a la.

Sariya 10 nan

A wajibiyani, adamaden na ko ye kε ko hakika di, ka a lankεnεmaya kitibon na telen konoma, ka a jo ni a jalaki danfaranbo.

Sariya 11 nan

Moo moo na a midada sika la sariya bolo ma, a ka kan ne ka jate folo ko a son tε a do, han kiti ye a jalaki lankenemaya.

Moo moo na a midada sariya kodo bolo ma, sariya kuda sila ma kan ka lo a ma. Ani fana a la midali fanka ma kan ka tanbi sariya kodo jate la.

Sariya 12 nan

Moo ma kan ka a bila a moo poo la kolu do ten; ka bo a la denbaya kolu ma, a la gbundu sεbεlu, ka wa sii a la lukono kolu la. A ma kan ka a dantipen, a ma kan ka a suma gboya. Sariya ka kan ka bee lakanda ko suu wolu ma.

Sariya 13 nan

Taa ni seyi dahani bεε ye jamana kono. Jamana yoro yoro fana ka i diya, i dise i siila yen.

Moo kεε di se ka bo jamana kono, a kεda a fabada di, a kεda jamana gbεdε di, ka ban ka a kosεyi.

Sariya 14 nan

Dannatanbikolu kodo, bee di se i kun karifadiya pinina jamana gbede do, i don ma kan ka jen a la.

Ni sariya lonin te moo ma, moo men na a la jamana sariya tipenna ka a bori.

Sariya 15 nan

Moo bεε ka kan ka kε jamana do jamanaden di.

Moo si te se ha jen a la jamana denna la, i don di se fanan jamana gbede denna sodonna.

Sariya 16 nan

Ni alu sii seda a ma, kamarennu ni den musolu di se fudula μοοπ ma, siμοογα τε a do, dina ko τε a do. Alu bεε kakan sariya na kodo ko bεε do, fudu bolo ma.

Fudu t ϵ sidi alu t ϵ fo alu fila b $\epsilon\epsilon$ ba b ϵ n a ma.

Denbaya le ye jama tɛfɛden di. Wo dɔ, a kakan ka lakanda jamana bolo.

Sariya 17 nan

Moo moo, a kεda a kelen na, a kεda jama do, a di se ka a ta sodon.

Moo si bolo fen ma kan ka mina a la fanka bolo ma.

Sariya 18 nan

Hankili lamiri, sonome lamiri ani dina lawasanin bεε ye. I di se ka i diyananta ta dinalu do, ka a silalu lataama.

Sariya 19 nan

A lawasanin bεε ye ka a miriya jida, foli do, sεbεli do, ka hankili ninin fan bεε, sila bεε fε. Ko si ma kan ka ke moo la wo si do.

Sariya 20 nan

A lawasani bεε ye ba μοοη nadεε, kuna do, kεwεli do mɛn ni janfa sila tε kelen di.

Moo te se karabala ka ladon dee do, dee min man di a $n\epsilon$.

Sariya 21 nan

Jamanaden bee di se kela jamana kantii di, a yedekani walal a la moo suwandini.

Jamanaden bεε kakan jamana baarakundalu dɔ bolo kelen ma.

Jamana kantiilu fanka siini jamana den na lannaya le ma; jamanadennu ye alu sawo yidala wote ni wote le, ka ala lannaya moolu suwandi telen ni sariya do.

Sariya 22 nan

Jamana bεε kakan ka jamanadennu lakanda na kelen ma. Sodon sila fε, dariya sila fε, lonni sila fε, lakandali wo ye bola jamana boloko le do ani a ye min sodonna ani jamana gbεdεlu la baaranooya do.

Sariya 23 nan

Bεε kakan ka baara sodon, ka baara kε sonoya do, baara men duman i με; bεε kakan ka latanka baaratanμa ma jamana kono.

Baara m ϵ nnu jate kakan, wolu kakan ka sara pa kelen ne ma a k ϵ baalu ye.

Baara kakan ka sara sodon, sara men di baarala ni a la denbaya balo hali a ma dese.

Baaralalu la poon nakafo dahani alu ye, alu la munanfan makadan sila fe.

Sariya 24 nan

Nooponni ni panatε wajibiyani baarala bεε ye, mεn ni sara tεε tε kelen di.

Sariya 25 nan

Se wajibiyani bεε ye, se men di ani a la denbaya daha, ka alu kisi konkon ma, ka alu dafiyabo, ka lau jiya, ka alu dandan ani ka alu musakalu pa. Ni jankaro ni baaratanpa ani misikinaya latεε suusu seda i ma, i kakan ka makadan.

Denbatii ni a den kakan ka mademen; den sodonda fudu do, a ma sodon fudu do, a bee kakan.

Sariya 26 nan

Kakan wajibiyani bεε ye, a don ma kan ka sara katεrε karan saara folo ni a filanan ma. Karan saara folo ye wajibi le di bεε ye. Baara makaran ka kan ka aalawanka. Βεε ka kan ka karan saara naaninan masodon tεε sidi bolo le ma.

Karan ka kan ka moo llawanka, ha a la mooya lasabati, ka a la horoya lawasa. A kakan ka ke sababu di ka moon nagboyane boloka, ka hina ni terinooya ladon dununa do, siyalu te, dinalu te, ka "ONU" deekuruba mademen ben nadonna dununa kono.

A dahani denbatiilu ye ka alu den bila karan na, karan men duman alu ye.

Sariya 27 nan

A wajibiyani bεε ye ka tεrε i la jamana lonniko bεε do han ka a tono sodon.

Bεε la baara tono kakan ka lakanda, a keda sebe di, a keda lonni suusu di.

Sariya 28 nan

A dahani jamana bεε ye ka bɔ sila di, sila men di sariya pinnu lakanda ka kε kunnafulen di adamadennu ma.

Sariya 29 nan

Bolo koyinin kelen tε bεrε ta, wo do, bεε kakan ka kolo i la jama.

Jamana dafani do, εbεε kakan ka to sariya le ko walako i kana bila dolu topε do.

Sariya pinnu kakan ka lataaman "ONU" deekuruba la miriya le kan. A makan ka llataaman miriya gbede kan.

Sariya 30 nan

Dalilu si tε moo bolo, a tε jamana bolo, ka bo sila di, sila men di sariyaba pinnu tipen.